Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 30. — ŠTEV. 30. — NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY, 5, 1927. — SOBOTA, 5. FEBUARJA 1927. — VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

AMERIŠKA INTERVENCIJA V KITAJSKIH ZADEVAH

Nadaljne ameriške bojne ladje in čete bodo odposlane na Kitajsko. — Washington je ignoriral proteste dr. Sze-ja, kitajskega poslanika. — Namerava sodelovati z angleškim kabinetom. — Vojna stranka v angleškem kabinetu ostro kritizirana. — Briand o Kitajski.

WASHINGTGON, D. C., 4. febr. — Ameriška vlada je poslala včeraj ojačenja naravnost v Šanghaj, ker zre z vznemirjenjem na položaj na Kitajskem. Petrolejski tender Pecos je zapustil Cavito, mornariško postajo na Filipinih, z 250 mornariškimi vojaki na krovu, da odide v Šanghaj, kjer se že nahaja močno brodovje, a prmalo čet za v izkrcalne svrhe.

Transportni parnik Chaumont z 1200 mornariškimi vojaki na krovu je odplul včeraj iz San Diega v Cavito, in tri nadaljne križarke so odšle iz Kanalskega ozemlja proti Honolulu, z zapečatinimi povelji, naj vozijo naprej proti Šanghaju.

Dr. Alfred Sze, tukajšnji poslanik kitajske vlade, se je oglasil včeraj v državnem departmentu, da že tretjič v teku enega tedna protestira proti odpošiljatvi ameriških bojnih ladij v kitajsko vodovje. Naprosil je nadalje za odpoklic že tam nahajajočih bojnih ladij ter obljubil vse varstvo za Amerikance. Njegov protest pa je zadel na gluha ušesa. Namignili so mu, da morajo Združene države zavarovati svoje državljane, dokler ne bo ustanovljena na Kitajskem štabilna vlada. Razventega so mu povedali, da temelje predlogi ameriške vlade na prepogoju, da dovoli Kitajska Amerikancem vsa varnost in da se vzdrži politiko odprtih vrat za ameriške trgovce. Sedanja tendenca kitajske revolucije pa je, da se popolnoma prežene Amerikance in druge inozemce.

Ob istem času pa se je izvedelo iz avtoritativnega vira, da so se Združene države konečno odločile sodelovati z Anglijo glede zavarovanja inozemcev, da pa bodo samostojno nastopile glede diplomatičnih pogajanj.

PARIZ, Francija, 4. febr. — Politiko Francije glede Kitajske je obrazložil včeraj zunanji minister Briand pred senatno komisijo za zunanje zadeve, ko je rekel, da je to "politika trdnega miru". Briand je nadalje rekel, da je bil potom iste politike in istega stališča ohranjen mir v iztočni Evropi in da so se izboljšali odnošaji z Italijo.

Vedno je bila odkritosrčna želja francoske vlade, da se vzdrži vsakega kršenja integritete Kitajske. Francija je pripravljena pomagati kitajski neodvisnosti, ter zagotoviti Kitajski blagre prostosti, katere uživajo moderni narodi. Prepričan je, da bodo kitajske oblasti v okrajih, nad katerimi imajo kontrolo, zmožne uveljaviti potrebne odredbe, da preprečijo oškodovanje življenj in lastnine onih, ki so po pravici tam in imajo pravico zahtevati tako varstvo.

Do sedanjega časa ni izgubila Francija ničesar vsled svoje politike, ki je čuječa, a miroljubna.

Z južno Kitajsko ima Francija dolgo mejo in nevtralna politika napram Kantončanom uživa podporo obeh zbornic parlamenta. Jasno je, da bi vsako drugo drugo stališče vzbudilo opozicijo, kajti interesi Francije na Daljnem Iztoku se nagibajo proti stvari neodvisnosti. Francozi so v bistvu malo vznemirjeni glede svojih kolonij v Indokini.

Prodaja strupenega žganje kot umor.

ANNAPOLIS, Md., 4. febr. — V Maryland zakonodaji je vložil včeraj delegat Hicks iz Washington okraja predlogo, ki določa, naj se označi prodajo ali izdelovanje strupenega žganja za umor po drugem redu, če je bila s tem povzročena smrt kakega človeka.

Predlogo je odobrila Antisalonska liga. Proti primeševanju strupa od strani vlade tekom denaturiranja alkohola pa nimajo seveda prohibicijonisti ničesar.

Črno suženjstvo v New Orleansu.

NEW ORLEANS, La., 4. feb. Po temeljiti preiskavi od strani agentov justičnega departmenta, se je ugotovilo, da obstaja še vedno suženjstvo črncev ob Mississippi reki. Včeraj so bile dvignjene obtožbe, proti Webb Beluo in John Alfordu iz Anita okraja, La. na temelju obdolžitve, da sta odvedla in zasužnjila pet črncev.

Pričakuje se tudi razkritja glede peonaže v Lousiani in tozadevni dokazi se že nahajajo v rokah zveznega okrajnega pravdnika.

Mehiška vlada je prepovedala vse privatne maše.

Mehiška vlada je prepovedala duhovnikom privatne maše, razven če so registrirani. 43 vstašev naprosilo za amnestijo. — Velik lov na osumljene.

MEXICO CITY, Mehika, 4. feb. Generalni pravdnik Ortega je izdal včeraj formalne odredbe, soglasno s katerimi opravljajo lahko katoliški duhovniki versko službo v kapelah in privatnih stanovanjih le v slučaju, da so sprejeli vladne verske regulacije, ki vključujejo registriranje pri občinskih oblastih. Celo takrat pa velja služba božja le za člane družine ter služabnike.

Registriranje pri občinskih oblastih je ena glavnih spornih točk v sedanjem verskem položaju v Mehiki, kajti cerkev je zavzela stališče, da bi sprejem registracije pomenjal sprejem mehiške vlade mesto papeža kot vrhovno avtoriteto v zadevah, ki spadajo pod izključno jurisdikcijo cerkve.

Delavski dnevnik Sol je objavil v torek obris povelja generalnega pravdnika. List pravi, da hočejo razni duhovniki, kljub opoziciji episkopata, sprejeti verske postave ter se registrirati, a uradniki episkopata so zanikali, da obstaja kako nesoglasje med duhovniki ter trdili, da bodo ostali neomajni v svoji opoziciji proti postavam, o katerih so prepričani(da je njih konečni namen zdrobiti katoliško cerkev v Mehiki.

Čeprav je potekel komaj en dan izza časa, ko je objavil vojni department, da bo nudena amnestija vsem vstašem, ki se bodo udali brezpogojno pred desetim februarjem, je že pričela objava roditi sadove v državi Jalisco.

V poročilih na vojaške oblasti v Guadalajari se glasi, da je naprosilo 43 kmetov za amnestijo, češ, da so bili zavedeni v vstajo.

MEXICO CITY, Mehika, 4. feb. El Universal jeo bjavil uredniški članek, v katerem se zavzema za zatrtje radikalizma med delavci in za uveljavljenje sistema, ki bi zavaroval tako kapital kot delo.

Nadalje izjavlja, da je radikalizem izpremenil preje tako živahno mesto Vera Cruz v sorazmerno nezaposleno mesto.

— Poulična železniška služba je bila prekinjena in kompanija je izplačala svoje uslužbence, — pravi Universal. — Terminal Company, ki je v enem letu izgubila 100.000 pezov, je prekinila delo; 36 hidravtičnih dvigal je nezaposlenih.

— Nebeno drugo mesto republike ni toliko trpelo vsled radikalizma kot Vera Cruz. Kapital je izginil, in delavstvo je zapustilo mesto. Vzgled Terminal Company je tipičen.

Bančni rop.

LOUISVILLE, Ky., 3. febr. — Štirje maskirani banditi so napadli včeraj Market Exchange banko na iztočni Jefferson St. ter odnesli pete s plenom, ki je znašal nekako $8000.

Odrezal ljubici nos.

STETIN, Nemčia, 4. februarja. Da odvadi svojo ljubico koketirati je odrezal Martin Richter deklici konec nosu. On je sedaj seveda zaprt, a upa poročiti se z deklico, kakorhitro bo oproščen in bo ona zopet zdrava.

Angleški kabinet in delovanje sovjetov.

Angleški kabinet se je lotil preiskave sovjetskih delavnosti. — London je čul, da se bliža prekinjenje odnošajev z Rusijo radi Kitajske.

LONDON, Anglija, 4. febr. — V svojih razpravah glede kitajskega položaja niso člani kabineta, kot se ugotavlja prezrli boljševiških uplivov, o katerih se domneva, da podpirajo kantonsko vlado v njenem protiangleškem stališču. Včeraj zvečer so vsled tega krožila poročila, da namerava razveljaviti angleško-ruski trgovski dogovor. Čeprav ni mogoče dobiti niti zanikanja, niti potrdila tozadevnih vesti v avtoritativnih krogih, je vendar znano, da so bili mogočni vplivi neprestano na delu s svojim pritiskom na vlado, naj pregine svoje trgovske in diplomatične odnošaje z Rusijo. Tekom zadnjih par dni so vladni predstavitelji neprestano obsojali ruske svetovalce Evgena Chena, ki ni hotel podpisati angleških predlogov. V nekem ugotovilu je izjavil včeraj minister za notranje zadeve, Sir William Hieks:

— Nesrečno in precej čudno je, da se obrača protitujski odpor kitajskih nacijonalistov v glavnem proti Angležem. Skoro gotovo je, da je za to v glavnem odgovorna sovjetska vlada.

M. Amery, kolonijalni minister, je rekel včeraj v nekem govoru, da je mogla priti zavrnitev angleških pogojev od strani kantonske vlade le potom uplivov drugih sil v ozadju, — sil, ki se ne brigajo za kitajsko blagostanje, pač pa za svetovno revolucijo ter uničenje angleškega imperija.

Celi svet obsegajoča proti-angleška propaganda moskovskih agitatorpev bo eden predmetov, s katerimi se bo pečala poslanska zbornica, ko se zo prihodnji teden zopet sestala, — so glasno z Daily Mail, ki trdi, da so sklonili nekateri konservativni člani dvigniti vprašanje, da se požene boljševiške emisarje iz te dežele. Tajnik za notranje zadeve, se dostavlja, posveča največjo pozornost komunističnim delavnostim v Angliji.

Imenovanje novega poslanika.

MOSKVA, Rusija, 3. februarja. Valerijan Dolgalevski, ki je bil do pred kratkim poslanik na Švedskem, je bil imenovan poslanikom v Tokio na mestu Koppa, ki je bil prideljen zunanjemu uradu.

Dolgalevski prihaja iz Kijeva ter je študiral na vseučilišču v Toulouse. Leta 1923 je bil komisar za pošto in brzojav.

Štiri žrtve umora.

WHITTLER, Cal., 3. febr. — George Hassell, ki je pred kratkim priznal, da je izvršil devet umorov, in ki je spoznan krivim, je priznal sedaj štiri nadaljne umore ter označil mesto, kjer počivajo žrtve v neki kleti. Štiri okostnjake, ene ženske in treh otrok, so potegnili iz dotične kleti. Pred desetimi leti je živel skupaj z umorjeno žensko.

POZOR!

Danes smo knjige Vodnikove družbe razposlali vsem, ki so jih naročili.

Uprava Glas Naroda.

Velik kraval v nemškem parlamentu.

Nemški monarhisti so povzročili velik kraval v državnem zboru. — Grof Westarp je izjavil, da vztrajajo pri svojih konečnih ciljih. — Vladni program omenja 'veliko preteklost'.

BERILN, Nemčija, 4. febr. — Do burnih prizorov je prišlo včeraj v državnem zboru, ko je grof Westarp, voditelj nacijonalistov, napadel program novega koalicijskega ministrstva, v katerem so nacijonalisti močno zastopani.

V odgovor na izjavo državnega kancelarja Marxa, da se je obvezala državna vlada vzdržati weimarsko ustavo nemške republike, je izjavil Westarp, da vztrajajo nacijonalisti na svojem monarhističnem stališču.

Svojih principov in programatičnih ciljev niso opustili in tudi ne nameravajo storiti tega, in vse, kar so storili pri svojem vstopu v kabinet, so bili le potrebni pogoji za praktično sodelovanje.

Dostavil je, da bo njegova stranka pazila, da se bo vcepilo otrokom spoštovanje do preteklosti naroda.

— Aktivna obramba weimarske ustave seveda ne izključuje počaščenja velike preteklosti Nemčije. Preteklost z njenimi simboli je treba spoštovati, — se je glasilo v pragramnem govoru, vsled česar se strinja vlada Hindenburga v tej točki z grofom Westarpom.

Razvntega je vsebovala vladna izjava celo vrsto lepih obljub. Tako naj bi se naprimer prekinilo zveze Reichswehrja z raznimi političnimi organizacijami ter strogo izvedbo dekreta predsednika von Hindenburga glede nepostavnega rekrutiranja. Obljubljajo, da se bo zmanjšalo nezaposlenost in da se bo izboljšalo razmere za delavce. Odobrilo se bo washingtonski dogovor glede osemurnega delovnega dne, seveda po dpogojem, da store isto nadaljne zapadne države.

Skrajno zadolženim poljedelcem obljublja vlada cenene kredite.

Glede zunanje politike se izjavlja, da se jo bo vodilo naprej na temelju medsebojnega razumevanja.

Komunisti so stavili pozneje v državnem zboru predlog, naj stopi Nemčija iz Lige narodov.

Centristični finančni minister Kohler je zapretil vsled govora grofa Westarpa s svojo resignacijo, če se ne bo pojasnilo gotovih namigavanj v tem govoru.

Demokratje, socijalisti in komunisti so stavili predlog nezaupanja in novo ministrstvo je razpolagalo le z večino dveh glasov.

Ob istem času, ko je podal koalicijski kabinet v državnem zboru svojo programsko izjavo, s oimeli junkerji iz iztočnega polanskega okraja sestanek, na katerem se je sklenilo nadaljni roparski pohod na žepe naroda potom zvišanja varstvene carine na žito, kar bi seveda pomenjalo podraženje kruha.

OJAČENJE SUHAŠKE POSTAVE

Kongresnik Sproul namerava Volsteadovo postavo tako poostriti, da bo slična strogi prohibicijski postavi v Kansasu. — Razprave o mediciniskem žganju. — Vsak kršilec osemnajstega amendmenta naj bi odsedel zaporno kazen.

WASHINGTON, D. C., 4. febr. — Kongresnik Sproul iz Kansasa je predlagal amendment k Volsteadovi postavi, ki bi vseboval določbe kot jih ima državna prohibicijska postava v Kansasu.

Sproul je rekel, da kansaška postava resnično prepoveduje, česar pa manjka zvezni postavi. Pristavil pa je, da bosta Antisalonska liga in general Andrews, prohibicijski car, najbrž nasprotovala tej predlogi (menda iz strahu, da bi resnična prohibicija proizvedla preobrat v ljudskem mnenju).

— Prohibicija, — je rekel Sproul, ko je razlagal svojo predlogo, — je kot avtmobil brez zavor na strmen griču. Iti mora naprej ali pa zdrčati nazaj. Mi ne moremo stati, kjer stojimi sedaj. Zagovorniki suhaške stvari so vložili razne predloge, kojih namen je zdrčati nazaj. Jaz pa predlagam, da gremo naprej. Prepričan sem, da sem sestavil predlogo, potom katere bi prohibicija resnično prepovedovala.

Na temelju Sproulovega predloga bi bila prepovedana prodaja ali posest upijančljivih pijač v medicinske svrhe. Kazni za kršenje prohibicijske postave bi bile bolj določene in zaporna kazen bi vedno sledila obsodbi.

Izdelovanje ali posest opojnih pijač v privatnih stanovanjih ali drugod bi bilo nepostavno.

Podkomitej, katerega je imenoval včeraj komitej za pota in sredstva, da sestavi nadomestilo za Andrewsov načrt glede rezdelitve medicin, žganja potom napol vladne korporacije, je imel svojo prvo sejo. Nadomestna predloga bo vsebovala tri glavne določbe, kojih ena se bo tikala konservacije in koncentracije sedanjih zalog, dočim naj bi druga omejila število distilerij, katere bi avtorizirali, da izdelujejo žganje za bodočnost. Tretja pa bi vključevala regulacije, da se vzdrži cene na primerni višini.

Vojaška vzgoja v Rusiji.

MOSKVA, Rusija, 4. februarja. Da bo mogoče braniti uspehe proletarske revolucije proti vedno pričakovanemu napadu kapitalističnih sil, se bo poučevalo od sedaj naprej v vseh višjih šolah vojaške predmete. Učenci bodo preživeli razventega tri mesece v poletnih taboriščih, kjer bodo imeli vojaške vaje.

Zeppelin za polet v polarne pokrajine.

RIGA, Letska, 4. februarja. — Dr. Hugo Eckener, ravnatelj Zeppelinske družbe, je pripravljen staviti na razpolago leningrajski družbi zračno ladjo za polet v polarne pokrajine, — soglasno s poročilom sovjetske agenture.

Zopet razoroževalna konferenca.

WASHINGTON, D. C., 4. febr. Soglasno z objavo državnega departmenta se bodo Združene države zavzele za omejitev oborožavanj na konferenci, ki se bo pričela 21. marca v Ženevi. Ta konferenca bo seveda prav tako neuspešno potekla kot vse dosedanje.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	$ 9.45	Lir	100	$ 5.00
Din.	1,000	$ 18.60	Lir	200	$ 9.70
Din.	2,500	$ 46.25	Lir	300	$14.25
Din.	5,000	$ 92.00	Lir	500	$23.25
Din.	10,000	$183.00	Lir	1000	$45.50

Za pošiljatve, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo posebni znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške $1.—.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za $25. ali manji znesek 75 centov; od $25. naprej do $300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — Phone: CORTLANDT 4697 — New York, N. Y.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, *president.* Louis Benedik, *treasurer.*
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	*Za New York za celo leto* $7.00
Za pol leta $3.00	*Za pol leta* $3.50
Za četrt leta $1.50	*Za inozemstvo za celo leto* $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00.
Advertisement on Agreement.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

QUALITY IN QUANTITY

Na letnem zborovanju glavnega odbora K. S. K. J. je glavni tajnik umestno poudarjal, da je treba v prvi vrsti gledati na kakovost, ne pa na število članov. Rekel je: — Poglavitno, kar moramo imeti pred očmi, je, če je prospektivni član zdrav in čil in če je v zmislu pravil Jednote upravičen biti sprejet ali ne. Ako bomo pazljivi, koga bomo sprejeli v Jednoto, je obstanek Jednote zagotovljen in podlaga Jednote bo ostala trdna in nerazružljiva. V prvi vrsti je treba gledati na "quality", potem pa šele na "quantity".

Gospod predsednik K. S. K. J. se rad baha, kako je Jednota pod njegovim vodstvom napredovala glede članstva.

Res je pridobila tekom njegovega uradovanja par tisoč članov, ki so bili skoro vsi rekrutirani v masah tekom takozvanih katoliških shodov, ki so se vršili po raznih večjih slovenskih naselbinah v Ameriki.

Z raznimi obljubami so zbobnali ljudi v dvorano in po "strokovnjaških" govorih gospoda predsednika se je pričelo sprejemanje v masah. Pristopnine ni bilo nobene. Navzoči zdravnik je kandidata le nazunaj pogledal, in sprejeto je bilo brez posebne razlike vse, kar je moglo hoditi.

To je bila "quantity".

O "quality" se pa vrhovni zdravnik sedaj prepričuje.

Ta "quality" najbrž ni v nobenem oziru "A1".

HENRY FORD

Wall Streetu diši Fordovo premoženje. Na vsak način bi ga bil rad deležen.

Te dni je neka družba ponudila Henryju Fordu tisoč milijonov dolarjev, če bi jo sprejel v kompanijo.

Ford se je zastopniku družbe pomilovalno nesmehnil ter ga uljudno, toda odločno spremil do vrat.

Baje se je v zadnjih treh mesecih že tretjič zgodilo, da je Ford zavrnil to velikansko ponudbo.

Dosedaj se je domnevalo, da ima Amerika enega samega bilijonarja in da je to John D. Rockefeller.

Rockefeller je neznansko bogat, toda po mnenju tistih, ki imajo vpogled v njegove denarne vire in zaklade, je še precej daleč od bilijona.

Henry Ford je resnični bilijonar. Na grobo so precenili, da razpolaga najmanj z dvema tisočema milijonov.

On ni bilijonar v špekulativnih delnicah in bondih, ampak ima par tisoč milijonov v gotovini.

Do tega se ni prikopal potom kake priviligirane pozicije, potom tarifnega, zemljiškega, železniškega ali kakega drugega monopola, pač pa v javni in prosti konkurenci na polju avtomobilne industrije.

Nobene moderne sanje, nobene starodavne bajke niso nikdar niti izdaleka naličile tej realnosti Henry Forda.

BESEDA O DAVKIH

Ljudje smatrajo davek za največjo nesrečo, kar jih more zadeti. In davki so vsakovrstni. Državni poglavarji napenjajo možgane, kje bi izsledili kak novi vir dohodkov. Kakorhitro ga izsledе, razpišejo davek.

Ponekod je davek na pse in mačke, tekom vojne je bil po nekaterih državah davek na okna. Čimveč oken je imel človek v svojem stanovanju, temveč davka je moral plačati.

Dohodninski davek je skoro vsepovsod splošno uveljavljen. Pred kratkim je bil v Italiji uveden davek na samce.

Iz Tibeta prihaja poročilo o najnovejšem čudnem davku.

V centralno-azijskem Tibetu ima poglavitno besedo Dalai lama, ki je najvišji verski in politični poglavar svojih podanikov.

Ker ni imel zadnje čase dovolj dohodkov, je razpisal davek na dolge nosove.

Vsak Tibetanec, ki ima malo predolg nos, mora plačati toliko in toliko v državno blagajno.

Baje še mu je to dobro obneslo.

Stavimo, da bi svojo blagajno s tem davkom takoj napolnil, ako bi imel v sedanjem času komando nad Kovertovimi pristaši.

Tako dolgih nosov nima nihče kot jih imajo oni se daj, ko se je Koverta tako nenadoma in tako po francosko poslovil.

Novice iz Jugoslavije

Smrt Slovenke v Bosni.

Dne 14. januarja je umrla v Kladnju v Bosni soproga zvaničnika srezke bolnice Julijana Domanjko, rodom od Sv. Lovrenca na Dravskem polju in zapustila dva novorojenčka. Vsa slovenska kolonija in vse uradništvo jo je spremilo na njeni zadnji poti. Ob odprtem grobu se je poslovil od nje starešina tukajšnje finančne kontrole Veljko Sikošek.

Senzacijonalen banditski dogodek v zagrebški banki.

21. januarja zvečer nekoliko pred 6. uro se je pripetil v neki zagrebški banki nenavaden roparski napad.

Nekoliko pred 6. uro zvečer je prišel v poslovni prostor Mednarodne banke, ki ima svoje poslopje na vogalu Nikoličeve in Gajeve ulice, vojaško oblečen človek, ki je izročil enemu izmed uradnikov pismo za Mednarodno banko. Pismo je nameščenec odnesel iz blagajniških prostorov v sobo ravnatelja banke Polaka. V tem času so bili prisotni samo uradniki in uradnice. Vojak se je vsedel za mizo, medtem ko je ravnatelj Poljak čital v drugi sobi pismo, ki se je glasilo:

"Prosim, izvolite brez pomišljanja pripraviti pol milijona dinarjev v paketu tako, da jaz vidim. Nikar ne mislite poslužiti se kake lokavosti, ker bo najmanjša kretnja vaše roke nevarna za vaše življenje in bi jaz potem ne čuval niti vas niti sebe. Izročite mi ta denar ter me spremite iz banke v avtomobil, iz katerega se lahko po čisto kratki vožnji vrnete. To je radi moje varnosti. Ali ste razumeli? Imam 50 patronov pri sebi! S spoštovanjem Argidij T. Stanfon".

Pismo je bil pisano s svinčnikom. Ko je ravnatelj Polak prečital pismo, je iz svoje sobe odšel v blagajniške prostore in ko je ugledal vojaka, se je vrnil, da telefonira na policijo.

Naenkrat je vojak zaklical: "Kaj je sedaj? Ne bom čakal dolgo".

Direktor Polak je pobegnil iz banke v restavracijo Excelsior, ki je nasproti banke, in hotel od tam telefonirati po pomoč. Ko je vojak opazil, da drugi ravnatelj dr. Schick zvoni na telefonu, je potegnil pištolo-repetirko in zakričal: "Naj se nikdo ne premakne!" V tem momentu je izpalil dva strela iz revolvreja. Uradniki banke so imeli samo en revolver, ki pa ni bil nabasan ter je uradnike obšel tako strah, da so nekatero pobegnili, nekateri pa se skrili pod mize. Radi revolverskih strelov se je na ulici pred banko zbralo mnogo ljudi, pritekla pa je tudi policija z Zrinjevca, ki ni daleč od banke. Stražniki pa se niso upali vstopiti v banko. Vojak je končno stopil iz banke in ko je videl množico ljudi ter stražnike je parkrat ustrelil in pri tem težko ranil kavarnarja Milorada Mešiča in kolporterja "Novosti", Franceta Magista, ki je dobil strel v trebuh in takoj padel v nezavest, dočim so Mešiča mimoidoči, odvedli v bližnjo zakladno bolnico na Jelačičevem trgu. Vojak je z napetim revolverjem izsilil pot pot skozi občinstvo in začel bežati po Gajevi ulici proti Zrinjevcu. Za njm je hitel stražnik Mato Obradović in nekateri pogumnejši moški. Na Zrinjevcu je srečal razbojnika bolniški uslužbenec Josip Volčanšek, ki je zagrabil njegovo roko, ko je baš hotel streljati. Prihitela sta dva redarja, nakar se je posrečilo vreči razbojnika na tla in ga zvezati.

Zločin je v vsem mestu izzval senzacijo.

Na policiji je bil zločinec zaslišan ter se je ugotovilo, da je to znani zagrebški vlomilec Stanislav Canko, rojen 1901, urarski pomočnik iz Varaždina. Radi vloma je bil že dvakrat kaznovan na tri leta ječe. Pred enim mesecem je prišel iz kaznilnice ter je moral odslužiti svoj rok pri 35. pešpolku v Zagrebu, a je pred dvema dnevoma dezertiral. Iz odtiskov prstov se je konstatiralo, da je ponoči udrl v stanovanje privatnega uradnika Otona Ledererja v Račkega ulici, kjer je ukradel nekatere stvari. Pri tem se je zbudila služkinja, katero je zagrabil za grlo in za roke, držeč, da je bo ustrelil, ako bo kričala. V sobi služkinje se je preoblekel in pobegnil preko balkona.

Tragična smrt Slovenke v Zagrebu.

Nadstražnik Kolar je na peronu glavnega kolodvora v Zagrebu pri vhodu v policijsko stražnico našel pismo naslovljeno na policijo, drugo na Marija Uhan v Gradišču, pošta Ponikve na Dolenjskem, tretje pa na nekega privatnega uradnika v Zagrebu. Na pismih je bila podpisana neka Pepica, ki je — kakor je izjavil omenjeni privatni uradnik — identična s Pepico Starič, rodom Slovenko z Dolenjskega, ki je že dalj časa služila na Hrvatskem. V pismu na policijo izjavlja Pepica, da nikogar ne zadene krivda zaradi njene smrti in da je iz lastnega nagiba pri Trnju skočila v Savo, kjer najde rešitev od težke neozdravljive bolezni v hladnih valovih. Pogosto — pravi sem trpela lakoto ter sem bila brez strehe, ostala pa sem poštena. Neozdravljena sem zapustila bolnico, nimam ne službe, ne sredstev, za življenje, smrt mi je vzela očeta in mater in jaz grem prostovoljno za njima.

Trupla nesrečnega dekleta, ki je najbrže našla smrt v valovih Save, niso našli.

Prekooceanska plovitba.

Pomorsko društvo "Bosna" je v Nemčiji nakupilo dva velika prekooceanska parobroda za prevažanje potnikov. Vsak teh parobrodov ima po 14.000 ton. Parobroda prispela sredi prihodnjega meseca v jug. vode.

Pustošenje "košave" v Beogradu.

V Beogradu je divjala v zadnjih dnevih ledena "košava", zloglasni vzhodni veter. Kmalu je "košava" dosegla vrhunec: bila je močna kakor orkan. Zlasti so trpeli deli mesta, ležeča proti Donavi. Na ulicah so ležali dimniki, opeka in razni deli streh. Razbitih je bilo zlasti mnogo šip in uličnih svetilk. Veter je povzročil tudi dva večja požara: v tovarni asfalta in v tovarni za sita. Obe sta pogoreli do tal. Dvorni park je popolnoma opustošen, istotako tudi Kalimegdan, ki je posebno izpostavljen vetru, ter Topčider.

Na Terazijah je vihar porušil dva kioska. Rečni promet med Beogradom in Zemunom je bil ustavljen. Telefonske in brzojavne zveze so na mnogih krajih pretrgane.

Gripa v Jugoslaviji.

Ministrstvo za narodno zdravje je od svojih organov iz vse države prejelo poročila o gibanju epidemi gripe. Po došlih poročilih, se epidemija sicer počasi, a trajno širi. Doslej se je najmanj razširila v Sloveniji. Ministrstvo je na obmejnih postajah in pristaniščih posebne ukrenilo, da se širjenje epidemije po možnosti prepreči.

Sneg v Gorskem kotaru.

Kakor poročajo iz Ogulina, je v Gorskem kotaru padlo v zadnjih dneh mnogo snega. Med Lokvami in Fužinami leži sneg pol metra visoko, vendar železniški promet doslej ni bil prekinjen. Na liški progi je med Vrhovinami in Ogulinom mešani vlak obtičal v snegu. V pomoč je bila poslana še ena lokomotiva ter je vlak potem lahko nadaljeval vožnjo. Med Vrhovinami in Jesenicami je 40 cm snega.

Influenca v Zagrebu.

Iz Zagreba poročajo, da se influenca naglo širi in da je na tej bolezni obolelo približno 3000 oseb, prijavljenih pa je tudi že 152 primerov gripe, vsi pa so lahke narave.

Po podatkih tamkajšnjega okrožnega urada je bilo prijavljenih slučajev influence: dne 17. jan. 118, dne 18. jan. 140, dne 19. jan. pa 186.

Število bolnikov torej znatno narašča. Tudi v Ljubljani je influenca že precej razširjena. Obolenj na gripi pa doslej še ni bilo prijavljenih.

Redka svatba.

V Nuštru pri Vinkovcih se je vršila redka svatba. Premožna vdova mizarskega mojstra Ana Stangl, stara 66 let, se je poročila s 25-letnim kmečkim mladeničem Petrom Kovačem.

Svatbena slavnost je trajala 2 dni. Povabljeno je bilo celo selo.

Defravdant Slavik obsojen.

Blagajnik novosadske agenture Čehoslovaške podonav. parobrodne družbe, Fran Slavik, je poneveril 549.000 dinarjev ter potem izginila iz Novega Sada. Končno ga je policija izsledila v Curichu ter izročila jugoslovanskim oblastem.

Novosadski sodni stol je te dni Slavika obsodil na dve leti in šest mesecev težke ječe.

Smrt v savskih valovih.

Pri Samoboru sta utonila v Savi kmetska sinova Ivan Radek in Stjepan Puhek, ki sta lovila premog, ki ga voda donaša iz Trbovelj. Trupelj utopljencev še niso našli.

Ustrelil se je vsled lastne neprevidnosti.

V selu Belacih v Hercegovini je smrtno ponesrečil seljak Kosta Kulgan. S puško je neprevidno ravnal ter se sam smrtno ranil v glavo.

Požar v italijanskem kinematografu.

V Cosenzi je nastal v kinematografu med predstavo požar v projekcijski kabini. Požar se je hitro razširil in povzročil med občinstvom strahovito paniko. Nekateri, ki so si hoteli z begom rešiti življenje, so si pri tem polomili noge, drugi pa, ki niso mogli pravočasno doseči izhoda, so dobili strašne opekline. Šele po naporem gašenju se je osobju posrečilo, da so zadušili požar. Ko je bil kino izven nevarnosti, so našli 15 ranjenih, med njimi nekega težko poškodovanega zdravnika, geometra in dva častnika.

Peter Zgaga

Pretresljiva zgodba.

Nemec Hans Heinz Evers je znani pisec grozanskih storij. Pravijo, da pretirava, da se take reči kot jih piše on, ne morejo zgoditi in da je vse skupaj le plod bolne domišljije.

Ne vem, kaj bi rekel. Toda po podatkih, ki mi jih je poslal moj prijatelj Jože iz Most pri Ljubljani, sem tudi jaz sklenil nekaj napisati po Eversovem uzorcu. Nekaj strašnega, toda globoko resničnega obenem.

V pisani družbi, v navzočnosti radovednih in senzacije željnih dam so hoteli kavalirji drug drugega prekositi s svojimi doživljaji in pripovedovanjem.

Beseda je nanesla na vojno in na njene posledice. Pripovedovali so doživljaje, ki so bili tako strašni, da so damam stopile vlasulje kvišku in so si začele v duhu izbirati najkorajžnejše spremljevalce za pot proti domu.

Ko so se strahote nekoliko polegle, se je unel pogovor o čudežih moderne znanosti.

Nekdo je pripovedoval, da so vojnemu veteranu, kateremu je granata odtrgala obe nogi, napravili tako dovršena umetna stopala z gležnjem, pišcaljo, meči in koleni vred, da je danes eden prvih tekačev sveta.

Nekdo drugi je vedel povedati o bivšem vojaku, kateremu je granata odtrgala obe roki. Danes ima roki umetno napravljeni in igra klavir tako izborno, da je sam Paderewski zelen od nevoščljivosti, če ga sliši.

Tretji je pripovedoval o bivšem vojaku, kateremu je učen zdravnik vcepil kozje žleze. Dasiravno ni prej nihče mislil, da bo okreval, je dandanes dobro razvit in rejen državljan: edinole v bližino brinjevega grma ne sme. V takem slučaju začne meketati kot koza in grm do korenin ogloje.

Tako so pripovedovali in skušali prekositi drug drugega, le postaren možak v kotu je sklanjal glavo in molčal.

Ko je prišla vrsta nanj je pričel:

— Zgodba, ki vam jo bom povedal, je nenavadna, pa je resnična. Nihče, ki pozna posledice, ne bo dvomil o njeni istinosti.

Jaz sem doma iz slovenskega Primorja, ter sem se udeležil vseh enajstih ofenziv na Soči. Šel sem za Lahi do Pijave ter sem bil priča njihovega zmagoslavnega pohoda v Gorico in Trst. Vojna je bila strašna, toda vse strahote niso nič v primeri s temle, kar bom zdajle povedal.

Ko smo pri Pipavi najbolj gonili Lahe, je laška granata slučajno našla pot v naše vrste. Nekemu Jugoslovanu je odrezala glavo kot da bi mu jo bil kdo z britvijo odrezal.

Mi se nismo brigali zanj, toda pozneje sem izvedel naslednje:

— Ko se je možak zavedel, se je šlatal za glavo, toda glave ni bilo nikjer. — No, brez glave pa ne grem nikamor — si je mislil. — In začel je iskati svojo nesrečno glavo. Iskal jo je tri dni in tri noči, pa brez uspeha. Ves obupan je dospel do velike italijanske greznice in že je mislil skočiti va-

Nova obleka za bolniške strežnice.

Ameriške mornariške bolniške strežnice bodo zanaprej tako oblečene kot vidite na sliki.

njo ter napraviti konec svojemu brezglavnemu življenju, ko je opazil med gnojem in gnojnico nekaj, kar je bilo glavi podobno. Do pasu je bredel blato ter prinesel dotični predmet na breg. Natančno je pogledal — bila je njegova glava. O možganih ni bilo nikjer ne duha ne sluha.

Vzel je svojo ubogo glavo v naročje ter začel premišljevati, kaj bi ž njo.

Rad bi jo z žaganjem ali z vodo napolnil, toda žaganja ni bilo nikjer, vode pa tudi ne.

Toda za premišljevanje ni bilo dosti časa.

Naši fantje so se vračali, Italijan je stopal previdno za njimi. Tudi našemu Jugoslovanu se je zahotelo domov. In posadil je glavo — kakoršna je bila — polna italijanske gnojnice in laškega gnoja — na vrat ter odkorakal proti domu.

— To ni mogoče, to ni mogoče, — so začeli ugovarjati navzoči pripovedovalcu.

— Kdo pravi, da ni mogoče? — Možak je še danes živ in zdrav. Še pred par tedni je bil jugoslovanski zunanji minister in kot tak je hotel vsem Jugoslovanom dopovedati, da ga nimajo na svetu boljšega in bolj iskrenega prijatelja kot je Mussolini . . .

Alice Joyce

priljubljena kinematografska igralka.

NEPRESTANO NARAŠČANJE

števila naših prijateljev in doslednje širjenje našega delokroga v vseh bančnih poslih je najboljši dokaz solidnosti, zanesljivosti in splošnega zaupanja, ki si ga je pridobil naš zavod tekom dolgih let poslovanja.

DENARNA NAKAZILA izvršujemo pod najugodnejšimi pogoji.

DENARNE VLOGE na "Special Interest Account" obrestujemo po 4% na leto, mesečno obrestovanje.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSREDOVALNICA V AMERIKI.

SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".

CH. LUCIETO

Prej so nemški podmorniki, predno so potopili kako ladjo, dovolili moštvu, da je zasedlo rešilne čolne in se tako rešilo. Od sedaj naprej pa je bila stvar drugačna: moštvo je moralo deliti usodo ladje in se potopiti z njo.

Najprvo smo mislili, da hočejo Nemci s tem nevtralce preplašiti. Jasno je, da so se ti dvakrat premislili, predno so poslali kako natovorjeno ladjo v eno zavezniških dežel, ko so zvedeli, da so njih ladje z moštvom vred izginile — "brez sledu".

Toda kmalu smo zvedeli potom naših protišpijononažnih uradov, ki so delovali v pristaniščih, predvsem v Nantesu in v St. Nazairu, da so bili agenti, rojeni Nemci, aretirani pri prihodu nekaterih nevtralnih ladij. Ti so imeli potne liste popolnoma v redu, toda ti potni listi so bili potni listi mornarjev, ki smo jih imeli zaznamovane v svojih seznamih, da so bili na morju izginili brez sledu.

Čeprav smo vedeli, da so Nemci v stanu izvršiti katerikoli zločin, da si preskrbijo potrebnih podatkov, ki bi jih zanimali, vendar iz začetka nismo mogli verjeti, da bi uganjali tako divjaške stvari.

In vendar je bilo tako. Iz Havra, iz Marseilla, iz La Rochella, iz Nantesa in St. Nazaira je prihajalo poročilo za poročilom, da so aretirali nove špijone, ki so imeli pri sebi tuje potne liste.

Na drugi strani pa so se tu in tam ponavljali atentati, iz katerih je bilo razvidno, da se je nemškim agentom posrečilo priti v deželo.

Takoj smo obvestili vso svojo obrežno nadzorovalno službo in jo pomnožili z agenti, ki smo jih poslali iz notranjosti dežele.

Začelo se je natančno raziskovanje. Skušali smo najti v Franciji in v inozemstvu nevtralne mornarje, k iso bili žrtev kakega torpediranja, da bi spoznali način, kako Nemci postopajo v takem slučaju. Toda našli nismo ničesar.

Ladje in njih moštva pa so še vedno na skrivnostni način izginjala.

Dospeli smo torej na mrtvo točko, ki smo neki dan dobili sledečo okrožnico:

ŠT. 90780 A. B.

Paris, dne .....

Okrožnica!

V nadaljnje postopanje javljam, da je podpisani U.... K...., rojen 27. VII. 95, v U..... (Finlandija), izjavil, da je bil 21. oktobra 191.... norveški parnik "H.... K..... na krovu katerega je služil, ustavljen od nemškega podmornika, kojega poveljnik je odvzel vse potne liste moštva.

Popis mornarja U.... K....: 1.68 m, 22 let, kostanjevi lasje, navadno čelo, svetlosive oči, raven nos, okrogel podbradek, usta primerna. Posebni znaki: nič.

Podpis nečitljiv.

To pot smo dobili dokaz, da so nemški podmorniki samo zato potapljali ladje in njih moštva, da so mogli dobiti v roke potne liste ljudi, ne pa radi ladijskih listin, s katerimi tak niso mogli ničesar početi.

Podvojili smo nadzorstvo in tako v teku dveh mesecev odstranili nevarnost. Tudi to pot so ga Nemci polomili.

Kar se pa tiče ravno onega U.... K...., o katerem govori gornja okrožnica, smo zadevo popolnoma razčistili.

Neki dan smo na krovu nadzorovalne ladje, okoli 10 milj od rtiča Saint-Gildas, ustavili ob šesti uri zvečer norveški parobrod, ki je vozil v Bordeaux.

Ko smo bili oddali redni opozorilni strel, smo stopili na krov, da ladjo kot ponavadi preiščemo. Pri preiskovanju seznama mornarjev smo dognali prisotnost kurjača, ki je imel potni list mornarja U.... K.....

Ker smo imeli v žepu fotografijo tega sledurjega nam je bilo lahko spoznati, da možak, ki so nam ga predstavili, ni imel ničesar skupnega s pravim U.... jem.

Takoj smo ga povabili, naj nam sledi na našo ladjo, in še isti večer je bil na varnem v Nantesu.

Čeprav je pri zasliševanju zanikaval, smo mu vendarle dokazali, da se je v resnici imenoval H. S., da je bil rojen v mestu Spandau, in, da je še pred kratkim služil kot drugi torpedni mojster na krovu enega podmornikov, kojega domača luka je bil Ostende.

V taki zadevi pa obstoja zakon povračevanja zlega za zlo in sedaj je bila vrsta na H. S-u, da izgine, "ne da bi zapustil sledu za seboj."

18. poglavje.

NEKAJ NEPRIJETNIH ODKRITIJ ZA ADMIRALA TIRPITZA

Ako hočemo imeti nov dokaz, kako skrbno se je Nemčija pripravljala na vojno, je treba samo preštudirati organizacijo opornih pristanišč za podmornike.

Ne samo, da so bila ta oporna pristanišča pripravljena že dolgo pred začetkom sovražnosti, temveč bila so tudi improvizionirana za dolgotrajno vojsko.

Znano je, da je Nemčija začela z vojno, ker je z gotovostjo računala na angleško nevtralnost in na elektivno pomoč Italije.

Njen načrt vojske na morju je bil, če smem reči naravno otročje enostaven. Najprvo bi morala nemška mornarica uničiti našo severno eskadro, koje številčna slabost je bila obče znana. Potem naj bi se celo nemško brodovje poslala v Sredozemsko morje in naj bi s pomočjo italijanskega in avstrijskega vojnega brodovja uničilo francoske eskadre pod poveljstvom admirala Bone de Lapeyrere.

Nesrča za Nemčijo je pa hotela, da je prihitela Anglija Franciji na pomoč in da je Italija takoj prve dni vojne izjavila, da ostane nevtralna.

Tako je bil imenitni nemški načrt padel v vodo. To so zgodovinski podatki, ki jih pozna cel svet.

Malokdo pa ve, kako je Nemčija, koje načrt obvladati svetovna morja je bila tako uničen, skušala organizirati svojo prekomorsko trgovino pod morjem.

Splošno tudi ni znano, da je imela Nemčija razen velikih oporišč za podmornike v Šoboniki, v Kotoru in na otoku Calgamini in razen svojega oficijelnega oporišča v Puli, tudi po drugih deželah nič manj varna, a skrivna oporna pristanišča.....

Naj ne bo sicer volje nemški admiral von Tirpitz in njegov pa v Madridu, g. von Kroon, če jima povem, da smo od prvega dne vedeli kakšno misijo ima nemški tovorni parnik mali "Fangsturm", kojega pristaniški sta bili Palma in Port Mahon.

(Dalje prihodnjič.)

BOLJSA JE SMRT

Življenje je breme, če mučijo telo bolečine. Človeka vse skrbi in žrtev postane čemerna in potrta. Pijte dosti vede in poskušajte

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Slavni odvajalni pomirjevalec. Narodno zdravilo Holandske nad 2000 let. To je sovražnik bolezni na ledjih in jetrih ter bolestnega odajanja vode. Pri vseh lekarnarjih v treh velikostih.

Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki škatlji. Ne kupujte nadomestkov.

ŽEBELJ S KRISTUSOVEGA KRIŽA

V Bientini na italijanskem ozemlju je umrla pred kratkim grofica Mariana del Grande Gatai, ki je pripadala eni izmed najstarejših plemiških rodbin v Toscani. Pokojnica se je pred svojo smrtjo izpovedala in je svojemu izpovedniku zaupala tajnost, ki je vzbudila ogromno zanimanje. Povedala mu je, da hrani svetinjo izredne vrednosti.

Ta relikvija, za katero ne ve v njeni rodbini nihče razen nje, je žebelj, s katerim je bil Jezus Kristus na križu pribit. Takoj ko je grofica izdihnila, je spovednik tekel na višjo dušebrižniško oblast, kjer je dal protokolirati pokojnično izjavo. Kmalu nato je cerkev v Bientini dobila svetinjo v svojo last.

Relikvija se čudno vnema z načrti žebljev, ki jih hranijo v Jeruzalemu in Rimu. Vsled tega domneva duhovščina, da je žebelj čisto gotovo iz tistih časov, ko je živel in umrl Jezus Kristus. Zgornji del žebla ima okroglo kapico z ostrimi robovi. Na žeblju je tudi papežev voščeni pečat, katerega pa še niso identificirali.

Kako je prišla grofica do te relikvije, se ne more dognati. Splošno prevladuje naziranje, da je to svetinjo podedovala po tem ali onem sorodniku, ki je bil bržkone v rodbinskih zvezah z nekim prelatom. Soprog pokojnice je sedaj začel poizvedovati, kako je prišla relikvija v posest njegove žene. — Če se mu posreči ugotoviti konkretna dejstva in dokazati, da je ta žebelj zares žebelj iz križa, na katerem je bil razpet Izveličar, bo krščanstvo obogatelo za dragoceno pridobitev.

Eksplozija v tunelu.

Iz Londona poročajo, da je nastala v tunelu pri Deptfordu eksplozija, ki je zasula sedem delavcev.

NAJBOLJ NAGEL AVTOMOBIL NA SVETU

Avtomobilskih tekem v Dayton, Fla., se bo udeležil tudi avtomobil "Mistery S", ki ga vidite na sliki. Vozil ga bo major Segrave. Motor lahko razvija tisoč konjskih sil. Upajo, da bo vozil z naglico 200 milj na uro.

PRINC — FILMSKI JUNAK

Poročali smo že o najnovejšem nemškem Koepeniku, Harryju Domeli, ki je tako imenitno potegnil nemško javnost, ko se je izdajal za hohenzollernskega princa. Tiček je sedaj v roki pravice. Sodišče, ki ga ima pod skrbstvom, je pozvalo vse oškodovance, naj vložijo zoper moža tožbo s konkretnim dokazilnim materijalom.

V splošno začudenje pa se na ta poziv doslej še nihče ni oglasil. Veleindustrijalec Guilleaume iz Koelna, k ije Domeli prvi nasedel, molči kot grob. Tudi drugi ljudje v Turingiji niso niti genili z mezincem. In kar je najlepše, trdovratno molči tudi heldelberški korpus Sachso - Borussia, pred katerim je slepar nastopal kot dostojanstvenik vladarskega doma ter ga oškodoval v najtežji meri.

Stvar pa bi bila brez zaključka če bi se zamolčalo najvažnejše dejstvo. Domela je dobil več ponudb o draznih filmskih družb, da bi se dal posneti v senzacijskem filmu. Tako bo lahko republikan. Nemčija na platnu gledala lažnega pruskega princa ter živela v iluziji, da ima pred seboj člana dinastije. Res, današnji čas v Nemčiji je našel junaka, katerega je potreben.

Senat za ojačenje armade.

WASHINGTON, D. C., 4. feb. Dovolilni komitej senata je izjavil, da je zadovoljen s povečanjem armade na 118,750 mož ter je zvišal razventega proračun vojnega departmenta za $2.295,138.

Zahteva rumunske kmečke stranke.

BERLIN, Nemčija, 4. febr. — V javnem manifestu zahteva romunska kmečka stranka, naj se takoj skliče kronski svet, razveljavi odpoved prejšnjega prestolonaslednika Karola ter mu takoj vrne prejšnje prerogative.

Če se star panj vname.

V Lipskem se je te dni odigrala nenavadna ljubavna tragedija. V neki tamošnji hiralnici se je 90 letna starka zaljubila v svojega 83 letnega soseda. Ker je upravitelj-stvo zavetišča staremu prepovedalo posete pri starki in ker je ta ni več posetil, s eje starka iz žalosti zastrupila s podganjim strupom. Umrla je v strahovitih mukah. — Je pač hudo, če se star panj vname!

SLUŽKINJA KOT PRINCESA

Nista se še polegla razburjenje in škandal, radi uspele koepenekijade lažnega hohenzollernskega princa, o kateri smo že poročali, že javljajo nemški listi o novi pustolovski aferi. To pot ne gre za moškega, marveč za žensko, in sicer za mlado služkinjo Marto Bart iz Erfurta. Služkinja je bila dalje časa zaposlena pri neki aristokratski rodbini, navzela se je lepih navad in manir in je to sedaj zelo spretno izkoristila. Marta se je izdala za princeso Margareto Prusko, nečakinjo bivšega cesarja Viljema. Nabavila si je razkošne in elegantne toalete, katerih seveda ni plačala, zahajalą je v visoke kroge in plemenitaške rodbine in je marsikaterega aristokrata ociganila za čeden znesek. Karijera lepe Marte pa ni bila dolgotrajna. Čez nekaj tednov jo je policija razkrinkala in izročila sodišču.

Lažni princ Domela bo te dni izročen sodišču v Weimarju, kjer je izvršil največ lumparij. Zanimivo je, da večina oškodovanih nemških aristokratov proti njemu ni podala nikake ovadbe. Javnost pa zlasti preseneča dejstvo, da Domela ne toži veleindustrijalec Guilleaume, katerega se je Domela najprvo lotil in ga oskubil za ogromen znesek. Zatose bo lažni princ prav ceno izmazal. Obeta se mu tudi zaslužek pri filmu, ker se zanj interesirajo filmska podjetja. Domela je baje že dobil ponudbo za nastop v filmu, v katerem bi igral glavno vlogo.

Nogometna tekma med samci in poročenci.

V Rimu se je vršila te dni neobičajna originalna tekma. Na športnem prostoru Biella sta se zbrali dve negometni moštvi. Prvo je sestojalo iz samcev, drugo pa iz oženjenih mož. Tekmovali so za prvenstvo iz jeze nad dekretom, ki določa obdavčevanje za vsakega samskega človeka v Italiji. Pobuda za tekmo je dala debata, katero moštvo je prožnejše: tisto, ki ne izvršuje zakonskih dolžnosti, ali tisto, ki je vpreženo v zakonski jarem. Zakonci so hoteli dokazati, da so še vedno dovolj čvrsti, če je treba nasprotnika pobiti; toda zmagali so seveda samci, ki so nasprotnike z velikim vpitjem odpravili.

Čedni sinovi.

Iz Varšave poročajo: Pri Tornu je obesil te dni neki bandit Glayacz, ki je bil odpuščen pred kratkim iz ječe, kjer je odsedel daljšo kazen, svojo 70letno mater z železno žico. Šest moriločevih bratov sedi v ječi, obsojenih na doživljenski zapor.

DELO IN INDUSTRIJA

Položaj avstrijskega delavstva.

V marsičem se razlikuje gospodarski in socijalni stalež delavstva Avstrije in delavstva Jugoslavije, kajti predvidevati moramo gospodarsko situacijo, ki je v Avstriji zelo na višku, dočim v Jugoslaviji o kakem dobrem gospodarstvu niti sanjati ne moremo. Toda kljub oni razliki v gospodarstvu in socijalni politiki Avstrije in Jugoslavije, se vidi točne perspektive socijalnega skrbstva naše sosedinje, ki — paralelno z nami padajo v depresijo.

Kot glavni vzrok tej bližajoči se krizi v socijalni politiki se navaja od merodajnih činiteljev gospodarska kriza, ki je v zadnjih meseih naravnost gigantsko pospešila brezposelnost.

Brezposelnost kot nujna posledica nadprodukcije v Avstriji zaznamuje posebno zadnja leta velik razmah. Od leta 1924, ko je bilo skupno 176.020 brezposelnih, je to število v letu 1925 narastlo na — 230.738. Radi tega se torej opaža, da gospodarski položa jdelavstva Avstrije baš radi brezposelnosti ni na višku in ni tako rožnat, kot se trdi od marsikatere strani. Gotovo pa je, da poolžaj delavcev Avstrije ni tako kritičen in obupen, kajti životarijo pač s takozvanimi brezposenimi podporami, ki jih jim nudijo različne strokovne organizacije in tudi v določeni višini država sama.

Največ uspehov za izboljšanje gospodarskega položaja delavstva Avstrije so si pridobile različno barvane strokovne organizacije, ki so izvojevale precej pravic delovnemu ljudstvu.

Najkritičnejše je vprašanje — o popolni uveljavi osemurnega delavnika v avstrijski industriji, — kljub temu namreč, da se brezposelnost bliskovito širi, se še ni vprašanje osemurnega delavnika povsem jasno uredilo, kar — logično — slabšapoložajdelavcev v Avstrije, kajti na eni strani je armada brezposelnih, ki živi od miloščin in državnih podpor, na drugi strani pa delavci, ki delajo deset ali tudi več ur na dan. Zanimivo je v tem pogledu stanje zaposlenega avstrijskega delavstva. Poročilo avstrijskih inspekcij dela za leto 1925 pravi o tem dobesedno sledeče:

V obratih v majhnih mestih in na deželi še sedaj ni uveljavljen osemurni delavnik; navadno se dela povprečno še vedno po deset ur na dan. —

Delavske plače so v Avstriji razmeroma še precej visoke, vendar pa so še vedno pod nivojem, kot je ta znašal pred vojno. Vzroki, ki se navadno navajajo, da se plače v razmerju z draginjo niso dvignile, — so v stagnaciji težke industrije in v splošni gospodarski krizi. Vsled tega trpi položaj avstrijskega delavstva, ker se znaki ekonomske krize javljajo v zeol občutnih oblikah.

Nebotičnik v Berlinu.

Delniška družba Aschinger, ki ima v Berlinu mnogo pivovarn, restavrantov, slaščičarn in pivnic, se bavi z načrtom zgraditve velikanskega nebotičnika, ki bo največja palača v nemški prestolici. Stavbo mislijo zgraditi na mestu znanega hotela Kaiserhof. Ta hotel je že v sedanjem obsegu velikansko poslopje. Dozidati pa mu nameravajo še osem nadstropij in s tem praktično posekati vse druge berlinske hotele.

Drugi načrt iste akcijske družbe je zgraditev hotela 'Europa', ki bo imel 850 sob. Imenovana akcijska družba je danes 27 let stara, dela s kapitalom treh milijonov zlatih mark in šteje danes med svojimi nepremičninami 52 hiš v Berlinu. V njeni posesti so znani hoteli v nemškem glavnem mestu.

Vlom v habsburško palačo na Dunaju.

Te dni so neznani vlomilci vlomili v blagajniške prostore habsburške palače na Dunaju. Prevrtali so blagajno, pobasali gotovino in dragocenosti ter zbežali. Bili so tako previdni, da so vlom izvršili v rokavicah, ker so se bali zasledovanja s pomočjo daktiloskopije.

Za oslabele živce in izčrpane organe.

Nuga-Tone je zdravilo, katerega zdravniki priporočajo ljudem, že nad 40 let in katero je ozdravilo že na tisoče slabotnih, izčrpanih mož in žen. Ono napravi močno, zdravo kri in oja:a tei poveča delavno moč srca, jeter, ledvic in drugih važnih organov.

Miss Bessie Time" Tyl River, Va., je porabila samo eno steklenico Nuga-Tone in pravi: "To zdravilo mi je pomagalo več kot katerikoli drugo zdravilo. Počutim se močnejšo, moji živci in srce je dosti boljše in vsako noč lahko spim." Nuga-Tone vam mora dati zadovoljiv uspeh, sicer vas nič ne stane. Kupite še danes eno steklenico in poskusite na miso odgovornost: toda bodite gotovi, da je Nuga-Tone. Nadomestila se morda izkažejo kot nič vredna. —Adv't.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da nam je dne 5. januarja v starosti 63 let v bolnišnici v Scranton kjer se je nahajal pet tednov, umrl naš ljubljeni mož oziroma oče

KAROL KOTCPEK.

Pokojni je spadal k društvu sv. Jožefa J. S. K. J., W. O. W. in in Zvezda, S. N. P. J.

Tukaj zapušča mene žalujočo soprogo in pet otrok, v starem kraju pa brata in sestro. Pokopali smo ga 8. januarja na slov. pokopališče sv. Jožefa.

Iskreno zahvalo izrekamo č. g. župniku Rev. F. M. Jevniku za lepe pogrebne obrede, družini Fannie Sever in društvu Zvezda za darovane vence ter vsem, ki so ga prišli kropit in ga spremili na pokopališče.

Ti pa dragi mož oziroma oče počivaj v miru in nasvidenje nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

Mary Kotcpek, soproga.

Anton, Charles, Rudolf, Edward, Amalija, otroci.

Forest City, Pa., 29. jan. 1927.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

Pratike so pošle.

V KOLEDARJU je tudi vse kar se tiče priseljevanja, odkar je bila sprejeta —

NOVA PRISELJENIŠKA POSTAVA

Vsebuje razne zanimive članke, povesti, razprave, slike, raznoterosti itd.

Vsledtega NAROČAJTE—

"Slovensko-Amerikanski Koledar"

za leto 1927

CENA 50 CENTOV

NAROCITE TAKOJ, KER SMO GA TISKALI LE OMEJENO ŠTEVILO

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

SKRIVNOSTNA GOSPA.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

4 (Nadaljevanje.)

Kako trdni so postali njeni prsti v smrtnem strahu, da bi lahko postal mož, katerega je imenovala striea, v jezi morilec! Nohti Uršule so se zapičili v jekleno roko Rodena ter jo odtrgali od vratu tujca.

Kot prebujen iz težke pijanosti se je ozrl Just Roden naokrog ter gledal skoro brez razumevanja na šibko postavo v tenki, mrki obleki.

Nobene besedice ni izpregovorila Uršula Malcov, le njene oči so prosile ter vrnile blazno razburjenemu zavest.

Tujec se je medtem že nekoliko pomiril in le raztrgan ovratnik ter madež na vratu sta pričala o grdem prizoru, ki se je ravnokar završil.

Pogledi Uršule so se obrnili tedaj polno v razburjeni obraz tujca, kojega glas se ji je zdel preje tako znan. Ta glas ni zvenel danes prvič na njeno pho. Bil je v stiku s posebnim dogodkom v njenem življenju, a ni ji moglo pasti v glavo, kakšne stvari se je tikal ta dogodek.

Tudi tujec je dvignil tedaj svoj pogled. Za napol stisnjenimi očmi je žarel sivkat, nemiren ogenj. Ta nemirni ogenj pa je osvetlil Uršuli pot, po kateri so morale hoditi nazaj v preteklosti njene misli. Na teh očeh je spoznala Uršula moža, katerega ni danes prvikrat srečala, kateremu pa je bila gotovo popolnoma neznana, kajti ono srečanje, kojega obrisi so postajali vedno jasnejši, je ležalo daleč nazaj.

Takrat je bila še otrok. Zvok lahno hripavega moškega glasu pa je ostal v njenih ušesih in par zlobno blesketajočih se oči v njenem spominu.

Vzravnala se je ter izpustila roko hišnega gospodarja, katero je dotedaj držala v svoji. Nato pa je stopila korak proti tujcu.

— Rada bi vas naprosila za kratek pogovor, predno zapusite Trenberg, — je rekla na kratko.

Njen glas je bil trd, skoro poveljevalen.

Ozki ustnici pod drobnimi brkami sta se nekoliko porogljivo nategnili.

— Moja zadeva je tukaj opravljena. Če mogoče domnevate moja dama, da me boste lahko dovedli z mehkimi besedami in prošnjami do tega, da prekličem odpoved hipoteke, se zelo motite. Gospod Roden je izgubil s svojim obnašanjem vsako priliko popustljivosti od moje strani. Kot bandit in navaden pocestni tolovaj je planil name. Samoposebi umevno je, da bom prijavil oblastim ta napad, ki spada brez dvoma pod kazenske paragrafe. Mislim in upam, da ne bo cela povest zaključena z majhno globo.

Just Roden je globoko vzdihnil. Še to! Niti za trenutek ni dvomil, da je zagazil s svojo hitrostjo v velike nevarnosti.

Uršila pa je bila prefina, da bi pri tem človeku prosila zanj.

Hotel je reči nekaj v tem smislu, a v istem trenutku se je sklonila temno oblečena postava naprej in njena usta so se približala ušesu pred njo stoječega Gerstmana. Par besedic so zašepetale te ustnice, katerih Roden ni razumel, ki pa so imele čuden, pretresljiv učinek.

Prijazno in udano se je oglasil trdi upnik:

— Takoj sem vam na razpolago.

Uršula je sklonila glavo.

— Dobro, — je rekla in obrnjena proti Rodenu, je nadaljevala: — Pojdi, dragi strie, in pusti me samo nekaj minut s tem gospodom, kajti boljše je, da se vrši ta pogovor brez prič. To se pravi, — je nadaljevala, obrnjena proti Gerstmanu, — če želite, da je gospod Roden navzoč pri pogovoru, je tudi meni prav.

Gerstman se je branil: — Ne, ne...

— Pojdi strie, ter čakaj tam v modri sobi. Kmalu te bom poklicala.

Že je potisnila Uršula gospodarja skozi vrata. In čeprav ni Just Roden ničesar razumel o tem, kaj namerava Uršula, pe vendar slutil, da se je tikala stvar njegovega dobrobita in da počiva v dobrih rokah.

Prevzelo ga je tiho upanje. Pokorno je čakal v modri sobi, kot mu je ukazala Uršula. V njegovi glavi so se podile misli. Ni vedel, kaj naj si misli. Naravnost presenetljivo je bilo, kakšen učinek je dosegla Uršula s par šepetaje izgovorjenimi besedami.

Kot divja zver pred svojim krotilcem, tako je stal še malo poprej rabijatni Gerstman pred nežno Uršulo Malcov.

S kakšno skrivnostno močjo je razpolagala njena mladost?

Tako je sedel in razmišljal in iz njegovih sanj ga je prekinila Uršula, ki je vstopila. Njeno drugače tako bledo lice, je kazalo rožnato barvo, njene velike oči so zadovoljno blestele in usta je obkrožal medli usev.

Njegovo upanje je naraslo in poln pričakovanja je zrl Uršuli nasproti. Hotel se je dvigniti, a mlada gospa mu je zamahnila z desnico.

— Lepo sedi, strie. Sede se boljše kamlja. Vidiš, jaz hočem postaviti stol poleg tvojega.

Ko je sedela tudi ona, je pričela poročati:

— Lahko si miren, strie, tvoj hudi upnik je v zadnjem trenutku izpremenil svoje mnenje. Odpoved hipoteke je preklical, dokler je ne želiš izplačati. Pušča ti časa, da si preskrbiš novo hipoteko. Pravi, da ne bo več preklical hipoteke. Vendar pa ti svetujem, da jo odplačaš, kakorhitro boš imel nadomeštilo. Že jutri bo preskrbel Gerstman pri notarju vse potrebno. Tudi ne misli na to, da bi te naznanil, ker si bilo ster ž njim. Ravno nasprotno, prosi te odpuščanja, ker te je razdražil.

Globoko je vzdihnila.

— Upam, da si nekoliko zadovoljen z menoj, striček? — je zaključila.

Just Roden je sedel kot okamenel. Kaj neki je čenčala Uršula? Vse to je bila brez dvoma neumnost, pretiravanje, ki ne more prestati nobene preizkušnje. Gerstman ne daje tako dalekosežnih koncesij. V svojem nepoznavanju trgovskih zadev je zavijala dejstva.

Te svoje dvome je spravil v besede, kajti upanje ga je popolnoma zapustilo.

Uršula se je dvignila.

— Tvoje dvome sem videla vnaprej, strie, in raditega sem prosila Gerstmana, da naj ti po notarju sporoči vse dogovore. V par dneh se boš prepričal, da je stvar prav taka kot sem ti jo sporočila. Prepir ga je seveda razburil in prosila sem ga, naj gre, ker se mi je zdelo, da ni pogovor med vama primeren, tako kratko po prvem prepiru.

Nežno je pobožala roko moža.

— Veruj mi, strie, veruj mi vse. Jaz vem precej o trgovskih zadevah. V svojem zakonu in že doma sem videla in čula marsikaj, česar drugi ljudje nikdar ne izvedo. Veš tudi, da je bil moj mož odvetnik, kateremu sem pomagala pri delu.

Just Roden je naenkrat razumel, da je žalil Uršulo s svojimi dvomi. Ne dosti je poznala življenje, ni mu napačno sporočila napol razumljenih stvari ter ni vzbujala v njem praznih nad.

(Dalje prihodnjič.)

CHAPLINOVA ŽENA

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Znanega kinematografskega igralca Charlie Chaplina toži njegova žena Lita Grey za ločitev zakona. Na sliki jo vidite z njenim najmlajšim otrokom.

Termiti – slepi osvojevalci.

Pred kratkim je izšla v Parizu knjiga Mauriee Maeterlineka "La vie des termites", ki opisuje življenje termitov in njih civilizacijo, ki je morda najstarejša na svetu. Kakor so nekateri enomologi in geologi dognali, so termiti, ali kakor jih nekateri napačno imenujejo "bele mravlje", nastali sto milijonov let pred človekom. Te mravljam podobne žuželke ne morejo prenašati ne solnca ne vročine, čeprav žive skoraj izključno v tropičnih pokrajinah. Termiti so okorni, slepi ter prav slabo oboroženi proti sovražnikom. S pomočjo neke neznane sile, razuma ali instinkta, pa so si termiti zgradili podzemska bivališča, kjer dobijo potrebno toploto in vlago.

Na svetu živi približno petnajst vrst termitov. Nekateri žive v drevesnih duplinah, klasična gnezda termitov pa se nahajajo pod zemljo. Ponekod so ta gnezda dolga cele kilometre in tvorijo tako cela mesta. Nad temi mesti se dvigajo visoke kupole iz peska in lesa, zlepljenega z neko snovjo, ki jo termiti zločajo. Najvišji del gnezda doseže osem metrov višine. — Ako primerjamo najmanjša termitska gnezda s človeškimi stavbami bi morale biti od šeststo do sedemsto metrov visoke, da bi odgovarjale termitskim stavbam sorazmerno z višino njihovih graditejlev.

Sredi gnezda se nahajajo delavnice in kraljičina dvorana. V spodnjih prostorih se nahajajo bube, razvrščene po svoji razvojni dobi, dalje zaloge hrane in pogosto tudi pokopališča s trupli mrtvih termitov. Vse gnezdo prepregajo hodniki in galerije. Hodniki z velikim prometom so razdeljeni na dvoje, enako kaokr velemestne ceste, — kjer je promet dovoljen le v eni smeri.

Termiti so rešili glavno življenjsko vprašanje — vprašanje prehrane — s tako popolnostjo, ki jo najdemo kvečjemu še pri nekaterih ribah. Termiti se hranijo s snovjo, ki jo dobijo povsod, namreč z rastlinskim staničevjem, s staničevjem dreves, korenin in bilk. Kakor večina živali, tako tudi termiti ne morejo prebavljati celuloze. Nekateri termiti se zato poslužujejo posebnih parazitov, ki žive v njihovih želodcih, nekateri pa — posebnih glivic, ki jih goje na polju slično, kakor naši vrtnarji.

Delavci, vojaki in nimfe.

Med temi tremi glavnimi kastami termitske družbe morejo le delavci jesti in prebavljati. Nimajo spola, kakor po navadi tudi vojaki ne in pomenijo želodec gnezda. Ako hoče kak termit jesti, ustavi bližnjega delavca, in ta izloči iz svojega telesa kroglico hrane. To je najpopolnejši komunizem. V tej evetoči republiki se nič ne zavrže. Tudi trupla mrtvih termitov služijo kot hrana. Ako je v gnezdu preveč nimf, jim odtrgajo noge, jih nato krmijo, zrede in nato požrc. V slučaju, da je v gnezdu preveč vojakov, to je, če jih je več kot ena petina vseh prebivalcev gnezda, jih delavci sieer ne morejo usmrtiti, kajti niti sto delavcev ne more napasti enega samega dobro oboroženega vojaka, pač pa jim ne dado hrane ter jih kratkomalo izstradajo.

Vojaki so druga kasta. Ti so edina zaščita prebivalstva. Oboroženi so z velikimi čeljustmi in škarjami. Zadnji del telesa pa jim je nezavarovan. Vojaki stražijo vhod v gnezdo tako, da mole svoje čeljusti ven. Mnogo vojakov ima mesto glave čuden poseben aparat, podoben brizgalki, s kojim brizga na sovražnika lepljivo tekočino, ki mu onemogoča gibanje.

Sovražnik — edini in večni sovražnik — to so mravlje. Le one morejo prodreti v ozke hodnike termitskega gnezda, one lazijo dan in noč krog gnezda in iščejo kak nezavarovan vhod ter napadajo vojake. Vojaki se hrabro branijo ter se nikoli ne umaknejo. Če je nevarnost velika, zažvižga vojak na pomeč in v notranjščini gnezda mu odgovori bojna godba. Ta nastane s tem, da drgnejo termiti svoje glave ob stene gnezda.

Pod varstvom vojakov, zlasti onih z brizgalkami, gredo včasih ponoči termiti na lov za hrano. — Nekemu etnomologu se je posrečilo fotografirati tak veletok žuželk, ki je trajal več ur. Vojaki gredo ob straneh z nazven obrnjenimi brizgalkami, da vzbude pri mravljah potreben respekt. Ko je bil fotografični posnetek povečan, so dognali, da je ta armada štela tristotisoč vojakov. Na en meter je prišlo 800 do 1900 žuželk, ki jih je stražilo po 240 vojakov.

Kraljica in njen kraljevski soprog

V eni izmed dvoran v gnezdu, v kateri je radi bogve kake centralne kurjave mnogo bolj toplo kakor v ostalem gnezdu, živi kraljevska dvojica, kraljica in njen kraljevski soprog, mala, suha, drobna živalica, ki je vedno skrita pod njenim ogromnim trebuhom. Ta trebuh je poln jajčec. Kraljica zleže dnevno 86.000 jajčec ali skoro 30 milijonov na leto. Ta beli nestvor je dvajsetkrat do tridesetkrat večji od delavcev in vojakov. Okrog njega se podi na tisoče termitov. Nekateri krmijo kraljico, drugi odnašajo jajčeca, vojaki pa stražijo njeno kraljevsko telo pred njenimi le preveč gorečimi čestilci. Ti častilci skušajo navadno odgrizniti vsaj majhen košček od njene svetle kože in kaka stara kraljica je običajno vedno pokrita s častitljivimi marogami. Kraljica živi navadno štiri do pet let. Če ne more več leči jajčec, jo usmrte, njeno truplo pa požro zvesti in udani podložniki. Mesto te pride nova kraljica — teh je v gnezdu vedno dovolj v rezervi — in brezkončen proces z leženjem jajčec se prične iznova.

GLOBLJI KOT MORSKO DNO.

Morsko dno merijo z jekleno žico, ki ni debelejša kot 1.25 palca in utežjo, ki ne tehta več kot 70 funtov. Največja globina 31.366 čevljev je v bližini Porto Rico. — Toda mnogo večja je

hvaležnost mnogih ljudi, ki so več let bili bolni na želodcu in jih je rešilo bolečin Trinerjevo grenko vino. "Hamilton, O., 28. decembra, 1926. Moje zdravje je bilo tako slabo, da sem tehtala le 105 funtov, danes pa tehtam 165 funtov in ako se kdo temu čudi, pravim: Trinerjevo grenko vino mi je pomagalo. In prav odkrito ga vsakemu priporočam. Julija Kosec." To zdravilo očisti črevа in jih drži čista, vrne dober tek in popravi ves sistem. Ena steklenica $1.25; vzorčne steklenice pošilja proti prejemu 15 centov Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. — V lekarni vprašajte tudi za Triner's Cold Tablets in Triner's Cough Sedative!

—Adv't.

Ženitovanje.

Delavci, vojaki, kraljica in njen sopreg tvorijo pravo prebivalstvo termitskega mesta, ki je uklenjeno v železne zakone in živi v temi svoje borno in monotono življenje. Razen teh sužnjev pa rastejo v gnezdu še legije mladih žuželk, ki vidijo in imajo dolge in prozorne peroti. Edino te imajo v brezspolni državi spolne organe, samo te vidijo solnce, čeprav le malo časa, ko zleti njihov roj koncem tropičnega poletja iz temnega gnezda. Pred tem ženitovanjskim rojem odprejo vojaki kot na povelje izhode na široko in roj švigne ven v ogromnih hrumečih in nemirnih oblakih, se dvigne kvišku in pade zopet na tla. Ljubezen traja pri njih le malo trenotkov in na ostanke ženitovanjskih parov planejo že dolgo čakajoče mravlje, hrošči in celo ptiči. Včasih se udeleži tudi človek pojedine teh hekatomb. Tako prodajajo na otoku Javi pecivo iz termitov, ki sliči po okusu mandljem. Ti termitski roji so le malo preiskani in je težko razumeti, kako ostane pri življenju oni par, — in v tem je bistvo teh rojev, kakor oni pri čebelah, — iz katerega nastane novo gnezdo. Tudi drugače je mnogo nejasnega pri teh žuželkah. Na primer, kako more nastati iz popolnoma enakih jajčec tako različne živalice kakor so delavci, vojaki, kraljice in nimfe ,ki imajo oči in krila. Kako morejo nastati v malih termitskih trupelcih tako veliki procesi, s katerimi postanejo termiti tako strašni razdiralci! Železniške tračnice, celi parniki, steklo, se spremene termiti v prah s tem, da na poseben način požro vsako snov. Termiti so opustošili cele dele Ceylona in Avstralije, le mraz varuje pokrajine zmernih pasov pred temi strašnimi žuželkami.

Nemški princ v filmu.

Anverški listi poročajo, da obišče bivši nemški kronprinc dne 25. februarja otok Wieringon, — kjer je preživel pet let. Dovoljenje za obisk mu je dala nizozemska vlada, in to priliko je izrabila neka filmska družba, ki je ponudila princu 200.000 zlatih mark, če bi bil pripravljen igrati glavno vlogo v filmskem tekstu "Princ v Wieringenu". Kakor poročajo, se je zdela ta ponudba princu tako laskava, da jo je sprejel, obenem pa izjavil, da ne reflektira na honorar. Nagrado mu bo družba vseeno izplačala, zakaj jasno je, da princ ne bo nastopal v filmu samo zaradi lepšega, družba pa tudi ni umazana.

Kretanje parnikov - Shipping News

9. februarja:
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

12. februarja:
Olympic, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.

17. februarja:
De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

19. februarja:
France, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.

21. februarja:
Mauretania, Cherbourg.

22. februarja:
Berlin, Cherbourg, Bremen.

23. februarja:
Republic, Cherbourg, Bremen.

24. februarja:
Westphalia, Hamburg.

26. februarja:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg.

1. marca:
Martha Washington, Trst.

2. marca:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

3. marca:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

5. marca:
Olympic, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

9. marca:
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

10. marca:
Rochambeau, Havre; Thuringia Hamburg.

12. marca:
Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

17. marca:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

18. marca:
Aquitania, Cherbourg.

19. marca:
Leviathan, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.

23. marca:
Pres. Wilson, Trst.
Columbus, Cherbourg, Bremen.

23. marca:
La Savoie, Havre, George Washington, Cherbourg, Bremen.

24. marca:
Cleveland, Hamburg.

26. marca:
Olympic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.

30. marca:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

31 marca:
Suffren, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.

2. aprila:
France, Havre — SKUPNI IZLET

14. maja:
SKUPNI IZLET s parnikom PARIS

2. julija:
SKUPNI IZLET z novim parnikom ILE DE FRANCE.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

"FRANCE" 19. februarja — 12. marca

"PARIS" 26. februarja — 23. aprila

NAJKRAJŠA POT PO ŽELEZNICI. VSAKDO JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.

Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Zajamčite si prostor za prvo vožnjo novega velikana

"ILE de FRANCE" 2. julija; 1. avgusta.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:

FRENCH LINE — — — — 19 State Street, New York

V IN IZ
JUGOSLAVIJE
PREKO HAMBURGA
NEW YORK (novi): HAMBURG
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
RESOLUTE RELIANCE
Naši parniki na tri vija
CLEVELAND, WESTPHALIA
THURINGIA
EVROPSKA POTOVANJA
POD OSEBNIM VODSTVOM

$198.—
Iz NEW YORKA do
LJUBLJANE in NAZAJ
v modernem 3. razredu.
(Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

Hamburg - American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
28 BROADWAY — NEW YORK

IŠČE SE DRVARJE in Boarding-bosse, dober les za kemikalije, dobre kampe, brezplačni plin, $2.50 od klaftre. Vprašajte: Tony Mohar, John Kandare, Jack Mlakar, Lewis Run, Pa.

Prav vsakdo -
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.
Uprava 'Glas Naroda'.

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi samoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalega naseliniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naseliniški urad ali pa ga dobi v New Yoku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kaki korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE IN GLAS NARODA